

İllüstrasyon Dersinde Tünel Kitap Tekniği: Öğrenci Projeleri Üzerinden Bir İnceleme

Tunnel Book Technique In Illustration Course: A Study Based On Student Projects

ÖZET

İllüstrasyon, grafik tasarım disiplininde kritik bir rol oynamaktadır. Görsel iletişim becerilerini güçlendiren ve öğrencilerin kişisel tarzlarını oluşturmalarını sağlayan illüstrasyon dersleri, mesleki kariyerlerine hazırlanmalarında önemli bir bileşen olarak değerlendirilmektedir. Bu makale, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik bölüm müfredatında yer alan "İllüstrasyon I" dersi kapsamında gerçekleştirilen Tünel Kitap teknikli illüstrasyon projelerine odaklanmaktadır. Tünel kitap illüstrasyonları, hikâye oluşturma, karakter-mekân tasarımı ve kâğıt kesme gibi temel unsurlarla entegre bir yapıya sahiptir. Bu çalışma, tünel kitap tekniklerinin ve illüstrasyonun birleşiminden doğan çok katmanlı anlatımın öğrencilere öğretim sürecinde sağladığı değeri detaylı bir şekilde ele almaktadır. Elde edilen bulgular, tünel kitap illüstrasyonlarının yaratıcı bir zemin sunma ve çok boyutlu düşünme becerisi geliştirme açısından önemli olduğunu ortaya koymaktadır. Aynı zamanda, bu çalışma, analog illüstrasyonun sanat ve tasarımın gelecekteki rolünü anlamamıza katkı sağlamayı amaçlamakta ve geleneksel teknikler ile dijital uygulamaların birleştirilerek yeni ve yenilikçi yaklaşımların geliştirilmesine olanak tanıyabileceğini öngörmektedir.

Anahtar Kelimeler: İllüstrasyon, Grafik Tasarımı, Tünel Kitap

ABSTRACT

Illustration plays a critical role in the graphic design discipline. Illustration courses, which strengthen visual communication skills and enable students to create their personal style, are considered as an important component in preparing for their professional careers. This article focuses on the Tunnel Book technique illustration projects realized within the scope of the "Illustration I" course in the curriculum of Ondokuz Mayıs University Faculty of Fine Arts Graphic Department. Tunnel book illustrations have an integrated structure with basic elements such as story creation, character-space design and paper cutting. This study examines in detail the value of the multi-layered narrative that emerges from the combination of tunnel book techniques and illustration in teaching students. The findings reveal that tunnel book illustrations are important in providing a creative backdrop and developing multidimensional thinking skills. At the same time, this study aims to contribute to our understanding of the future role of analog illustration in art and design and predicts that combining traditional techniques with digital applications can enable the development of new and innovative approaches.

Keywords: Illustration, Graphic Design, Tunnel Book

GİRİŞ

Hayal gücü, insanların düşünce süreçlerini zenginleştiren ve yaratıcılığın temel bir itici gücü olan bir unsurdur. İnsanlık tarihinde, hayal gücü en önemli yenilik faktörlerinden biri olmuştur. Yaratıcı kişi sahip olduğu yüksek hayal gücü sayesinde herkesin gördüğü şeyi farklı görebilen, anlamlandırabilen, onunla ilgili farklı şeyler düşünebilen, yeni fikirler geliştirebilen kişidir (Avşar, 2022). Yaratıcılık, sadece sanat dünyasında değil, aynı zamanda her alanda kritik bir öneme sahiptir. Yaratıcılık ve tasarım arasındaki bağlamda, illüstrasyon tasarımı yaratıcılığın bir ifadesi olarak öne çıkar. Yaratıcılık, genellikle mevcut olanı yeniden düşünme, farklı bakış açıları geliştirme ve sınırları zorlama sürecidir. Bu süreçte deneysellik, yaratıcı düşüncenin temel bir bileşeni olarak kendini gösterir. Deneysellik, konvansiyonel düşünme kalıplarını kırma ve yeni fikirlerin doğmasını sağlama potansiyeli taşır. Yaratıcılığın süreç ile ilişkisine değinen yaratıcılık tanımlamaları irdelendiğinde, dinamik ve değişken bir süreç olan yaratıcılık çeşitli çağrışımlar aracılığı ile çözümlenme ve sentez yaparak ortaya çıkarma aşamasıdır (Onur & Zorlu, 2001). Grafik tasarım dünyasında, Cem Kara'nın vurguladığı gibi, deneyselci yaklaşım ve yaratıcılık arasında kuvvetli bir bağ bulunmaktadır (Kara, 2013). Yaratıcılık, tasarım sürecinde özgün ve etkileyici çözümler üretebilmek için önemli bir unsurdur.

Günümüzde dijital medya sanatının yükselişi ve bilgi paylaşım teknolojilerindeki gelişmeler, grafik tasarım alanında dikkat çeken değişimlere neden olmuştur. Ancak, Logan (2006) tarafından da vurgulandığı gibi, geleneksel yöntemlerin hala yaratıcılığı teşvik etmede ve görsel iletişim ile tasarım ilkelerini anlamak için sağlam bir temel oluşturmada önemli bir rol oynadığını kabul etmek kritik bir husustur.

Deneyselci yaklaşım, öğrencilere ve profesyonellere, tasarım süreçlerinde sınırları zorlamaları, farklı perspektifler kazanmaları ve özgün çözümler bulmaları için bir platform sunar. Ancak, bu deneyselci yaklaşımın etkili bir şekilde uygulanabilmesi için, geleneksel yöntemlerin sağladığı temel bilgi ve becerilere ihtiyaç vardır. Grafik tasarım eğitiminde deneyselci yaklaşım ile geleneksel yöntemler arasında kurulan bu denge, öğrencilerin ve tasarımcıların

Özlem Ayvaz Tunç¹

How to Cite This Article

Ayvaz Tunç, Ö. (2024). "İllüstrasyon Dersinde Tünel Kitap Tekniği: Öğrenci Projeleri Üzerinden Bir İnceleme", International Academic Social Resources Journal, (e-ISSN: 2636-7637), Vol:9, Issue:2; pp:130-145. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.11103370>

Arrival: 02 February 2024

Published: 30 April 2024

Academic Social Resources Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Bölümü, Samsun, Türkiye.

hem modern teknolojilerle uyumlu olmalarını hem de temel tasarım prensiplerini güçlü bir şekilde kavramalarını sağlar. Bu hem yaratıcılığı destekleyen bir ortamın hem de profesyonel başarı için gerekli olan sağlam bir temelin bir araya getirilmesini sağlamaktadır.

İLLÜSTRASYON DERSİ

İllüstrasyonu sınıflandırmak kolay değildir. Bir disiplin olarak illüstrasyon, sanat ve grafik tasarım arasında bir yerde bulunmaktadır (Ermış İpek, S. 2023) Sanat ve grafik tasarım arasında bir köprü işlevi görmektedir diye nitelendirilebilir. Gedik (2017), illüstrasyonun grafik tasarım alanında çeşitli işlevler için yaratıcı ve ilginç bir şekilde kullanılabilmesini belirtmiştir. Grafik tasarım içinde illüstrasyonun yorum yapma, bilgilendirme, esinlendirme, açıklama ve etkileme gibi önemli roller üstlenebileceğini vurgulamıştır. İllüstrasyon dersleri, öğrencilere temel prensipleri öğretirken aynı zamanda deneysel bir yaklaşım benimsemelerini teşvik eder. Bu yaklaşım, problem çözme yeteneklerini geliştirmek, farklı teknikleri kullanabilmek ve yaratıcı düşünceyi iş dünyası gereksinimleriyle birleştirebilmek gibi önemli becerileri içerir. Evans ve Thomas (2008:81) illüstrasyonun bir duyguyu ya da ruh halini yansıtabilen anlatımsal bir niteliğe sahip olduğunu ve illüstrasyonu fotoğraftan daha anlamlı olmasıyla ayırdıklarını belirtmektedir. İllüstrasyon, görsel iletişim dünyasının taşıyıcısı olmanın ötesine geçmekte; öğrencilere yaratıcılıklarını ifade etme özgürlüğü sunmakta ve çeşitli teknikleri ustaca kullanmaya teşvik etmektedir. İllüstrasyon eğitimi ise, öğrencilere sanatsal ifade yetenekleri kazandırmanın yanı sıra problem çözme ve iletişim becerilerini geliştirme ortamı sunmaktadır. Ayrıca, öğrencilere, mezuniyet sonrası kariyerlerinde rekabet avantajı sağlayabilir ve tasarım dünyasında çeşitliliği ve yeniliği teşvik ederek sektöre katkıda bulunabilme potansiyeline sahiptir.

Teknolojinin hızlı ilerlemesiyle birlikte yapay zekâ ve dijital tasarım araçları önemli bir yer tutarken, illüstrasyon derslerinde manuel uygulamalar ve deneysel çalışmalar önemini korumaktadır. İllüstrasyon dersleri, öğrencilere dijital araçların ötesinde geleneksel ve deneysel tekniklere vurgu yapmayı sürdürmektedir. Bu, öğrencilere sanatsal ifade özgürlüğü sunmanın yanı sıra tasarımın kökenlerini ve temel prensiplerini anlamalarına yardımcı olmaktadır.

TÜNEL KİTAP (TUNNEL BOOK) İLLÜSTRASYONU

Tünel kitap, akordeonla katlanmış ve iki dikenle birbirine bağlanmış eşmerkezli olarak kesilmiş çerçeveleri istifleyen üç boyutlu, heykelsi bir kitap formunu ifade eder (Nolte-Yupari & Jones, 2020). Bu kitap formunun kökenleri, 18. yüzyılın ortalarına kadar uzanan "peep show"lara dayanır ve konsept, tiyatro sahne setlerinden esinlenmiştir. Tünel kitaplar, Viktorya döneminde büyük tarihi olayları veya önemli mühendislik başarılarını tanıtmak için kullanılmıştır. Bu kitaplar, kâğıttan kesilmiş sahneleri gösterir ve izleyiciye derinlik yanılsaması vermek için katlanabilir ve genişleyebilir yapılarıyla dikkat çekerler.

Görsel 1: Thames Tüneli, Le Tunnel Sous La Themse, 1847.

Kaynak : The Thames Tunnel by [PEEPSHOW] - Jonkers Rare Books

Bu dönemde, tünel kitaplar, seyahat, tarih ve mitoloji gibi konuları görsel olarak keşfetmek için de kullanılmıştır. Günümüzde ise tünel kitaplar sanat eseri olarak kullanıldığı gibi eğitim materyali olarak da yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. Sanatçılar, bu kitapları kendi yaratıcı ifadelerini sergilemek için bir platform olarak kullanırken, eğitimciler de öğrencilerin görsel algılarını ve el becerilerini geliştirmek için tünel kitapları öğretim materyali olarak kullanmaktadır.

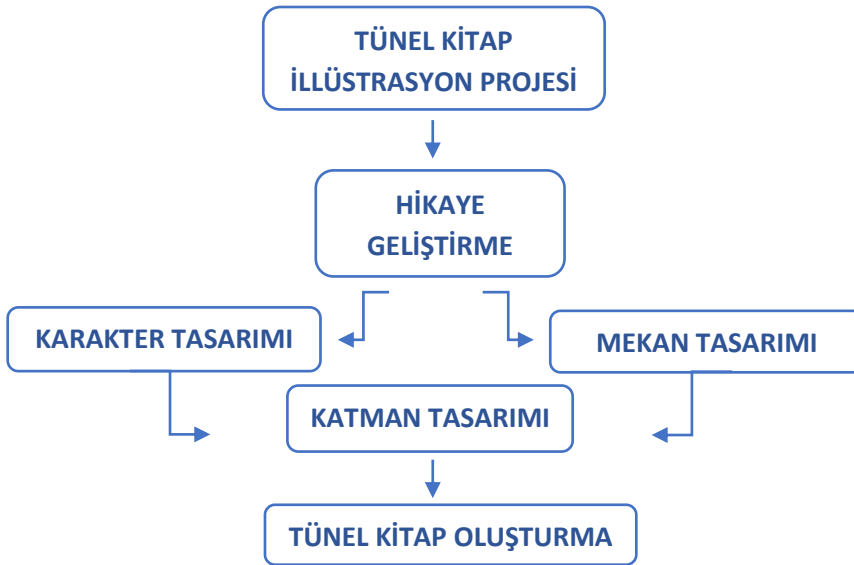
Tünel Kitap İllüstrasyon Süreci

Tünel kitap illüstrasyonu, katmanlı kesik sayfaların kullanımıyla üç boyutlu bir etki yaratan benzersiz ve görsel olarak büyüleyici bir illüstrasyon biçimidir. Bu illüstrasyon tarzı, okuyucuların ilgisini çekme ve sürükleyici hikâye anlatımı deneyimleri yaratma yeteneği nedeniyle son yıllarda popülerlik kazanmıştır (Ratri & Sihombing, 2021). Tünel kitap illüstrasyon tekniği, derinlik ve perspektif oluşturmak için yığılmış ve katmanlanmış bir dizi kesik sayfa oluşturmayı içerir. Her sayfa, hikâyenin farklı bir sahnesini veya unsurunu temsil eder ve okuyucu sayfaları

çevirdikçe, anlatının ilerleyişini görsel olarak çarpıcı bir şekilde görebilir. Tünel kitap illüstrasyonlarında derinlik ve perspektif kullanımı, hikâye anlatımına gerçekçilik ve boyut duygusu katmaktadır (Ratri & Sihombing, 2021).

Görsel ifade açısından, tünel kitap (tunnel book) tekniği, üç boyutlu bir düzlemde derinlik ve perspektif oluşturmayı sağlar. İllüstrasyonlar, birbirine bağlı katmanlar halinde yer alır ve bu katmanlar düşünce ve hikâye akışını görsel olarak aktarır. İzleyici, tünel kitap (tunnel book)'ın içine girerek illüstrasyonların derinlik hissiyle etkileşime geçer. Bu tekniği kullanan projelerde, renkler, şekiller ve dokular gibi görsel unsurlar, anlatıya katkıda bulunur. Örneğin, tünel kitap illüstrasyon projesinde öğrenciler, rengi bir ifade aracı olarak kullanabilir, bir mekânın atmosferini yansıtabilir veya çeşitli formlar ve detaylarla bir karaktere vurgu yapabilirler.

Genellikle illüstrasyon dersleri, öğrencilere iki boyutlu yüzeylerde kitaplar, metinler veya konulara odaklanan manuel veya dijital projeler sunar. Ancak tünel kitap illüstrasyon projesi, tablo 1'de de görüldüğü gibi geleneksel projelerden farklı olarak çok boyutlu bir yaklaşım benimser. Proje sürecinin ilk adımı, derinlikli ve etkileyici bir hikâye oluşturmaktır. Bu adım, projenin temelini oluşturur ve karakterlerin ve mekanların tasarımını şekillendirir. Proje kapsamında öğrenciler, hikâye geliştikten sonra karakter ve mekân tasarımlarına odaklanırlar. Ayrıca, mevcut karakterleri yorumlama ve görsel olarak ifade etme görevi verilir ve bu süreçte fotoğraflar gibi referansları kullanabilirler. Yorumlama aşaması, öğrencilerin yaratıcı bir görsel çözümleme sürecine girmelerini sağlar. Bu adım, projenin görsel unsurlarını belirler ve hikâyenin atmosferini oluşturur. Sonrasında, oluşturulan mekân tasarımlarını, tünel kitap tekniğinin katmanlı yüzeylerine entegre etmeye yönlendirilirler. Bu adım, illüstrasyonun derinliğini ve karmaşıklığını artırır ve okuyucuya görsel bir deneyim sunar. Bu süreç, öğrencilere deneysel bir yaklaşım benimsemeleri için bir fırsat sunar ve illüstrasyonun farklı boyutlarını keşfetmelerini sağlar. Bu adım, projenin final halini oluşturur ve okuyucuya interaktif bir görsel hikâye sunar.

Şekil 1: Tünel Kitap İllüstrasyon Süreci

Kaynak: Yazar tarafından üretilmiştir.

Bu projede dikkate değer bir nokta, her bir katmanda yer alan illüstrasyonların tek bir yüzeye uygulanmamasıdır. Öğrenciler, kesme ve yapıştırma gibi tekniklerle, katmanlar üzerinde çalışmalar yaparak deneysel bir süreç deneyimlerler. Her katman tamamlandıktan sonra, katmanlar arasındaki ilişkiyi göz önünde bulundurarak birleştirme işlemine geçilir. Bu süreç, özellikle kâğıt şekillendirme bağlamında titizlik, ustalık ve hatta mühendislik becerilerini gerektirir. Öğrenciler, çalışmalarını adeta bir yapı inşa eder gibi oluştururlar. Sonuç olarak, ortaya çıkan eser, eyleme dayalı olarak, boyut, derinlik ve farklı bakış açıları sunan çok boyutlu bir yapıya sahip olur. Tünel kitap tekniğine dayalı illüstrasyon projeleri gibi uygulamalar, öğrencilere sınırları zorlama ve geleneksel illüstrasyonun ötesinde yeni yollar deneme fırsatı sunar. Deneysellik, yaratıcı sürecin vazgeçilmez bir parçasıdır, çünkü deneyimlerden öğrenme ve hatalardan ilham alma sürecini içerir. Bu, öğrencilerin tasarım projelerine yenilikçi ve cesur bir şekilde yaklaşmalarını sağlar. Bu makale, illüstrasyon derslerinde öğrencilere yönelik sunulan tünel kitap illüstrasyon projelerinin, öğrencilerin yaratıcılık ve tasarım becerilerine olan katkısını incelemeyi amaçlamaktadır.

Çalışmanın Önemi

Bu çalışma, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Bölümü'nün "İllüstrasyon I" dersi kapsamında gerçekleştirilen illüstrasyon projelerine odaklanmaktadır. Proje kapsamında, öğrencilere tünel kitap tekniğine dayalı illüstrasyon projeleri aracılığıyla yaratıcı bir platform sağlanmış ve çok boyutlu düşünme becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu çalışma, söz konusu tekniğin öğrencilere öğretim sürecinde sağladığı değeri detaylı bir şekilde inceleyerek, analog illüstrasyonun modern sanat ve tasarım alanındaki rolüne odaklanmaktadır.

İçinde bulunduğumuz dönemde yani yapay zekanın ve dijital teknolojilerin baskın olduğu çağda, analog çalışmaların değeri artmaktadır. Teknoloji ne kadar hızlı değişirse değişsin geleneksel sanat yapım yöntemlerinin değerini ve önemini kaybetmemesi gerektiği savunulmaktadır (Bulduk B.,2010). Çünkü analog çalışmalar, öğrencilere ve profesyonellere elle dokunarak ve görsel olarak deneyimleme fırsatı sunar. Bu deneyimler, yaratıcılığı destekleyen bir ortam sağlamanın yanı sıra, özgün düşünme becerilerini geliştirme ve sanatsal ifadeyi derinleştirme açısından büyük önem taşır. Ayrıca, bu projelerin deneysel bir yaklaşım sunması da önemlidir. Deneysel yaklaşım, öğrencilere ve profesyonellere, konvansiyonel düşünme kalıplarını kırma ve yeni ve özgün çözümler bulma fırsatı sunar. Bu da, öğrencilerin ve tasarımcıların yaratıcı süreçte sınırları zorlamalarına ve farklı perspektifler kazanmalarına olanak tanır. Dolayısıyla, bu çalışma, tünel kitap illüstrasyonları aracılığıyla deneysel bir yaklaşım sunmanın önemini vurgularken, geleneksel tekniklerin dijital uygulamalarla birleşerek yeni ve yenilikçi yaklaşımların ortaya çıkmasına olanak tanıyabileceği düşüncesini desteklemektedir

YÖNTEM

Bu araştırma, tünel kitap illüstrasyonlarının tasarım bağlamındaki çok boyutlu yönünü anlamak amacıyla bir dizi nitel araştırma yöntemine dayalı doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Doküman analizi araştırma süreçlerinde özellikle nitel araştırma paradigmasına dayalı yöntemler içerisinde veri toplama, veri çeşitlendirme ve analiz süreçlerinde ya da karma yöntem araştırmalarında işe koşulmaktadır (Glesne, 2011). Ancak doküman analizi başlı başına bir yöntem olarak da karşımıza çıkmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2013). Doküman analizi sürecinde araştırma amacı ile ilintili dokümanların veri kaynağı olması söz konusudur. Ayrıca bu dokümanlara ilaveten veri çeşitlemesi bağlamında görüşme ve gözlem verileri de süreçte karşımıza çıkmaktadır (Merriam, 2009). Doküman analizi araştırma amacı ile ilintili sürece dayalı doküman oluşturma ya da var olan/ulaşılabilir dokümanları kodlama ve veri yapılandırma, dokümanların güvenilirliğine dayalı süreçleri işe koşma, dokümanlara dayalı verileri analiz etme ve bulguları ortaya koyma süreçlerini içerir (Merriam, 2009). Araştırmanın kapsamı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik bölümü öğretim programında yer alan "İllüstrasyon I" dersi kapsamında, 2022-2023 Eğitim Öğretim döneminde gerçekleştirilen öğrenci projelerini içermektedir. Araştırmanın odak noktası, belirlenen dönemde "İllüstrasyon I" dersine kayıtlı olan öğrencilerin gerçekleştirdikleri tasarım çalışmalarına dayalı olarak toplanan verilerle sınırlıdır. Doküman yolu ile toplanan verilerin sanatsal üretim süreci ile yapılandırılması nedeni ile bir çalışma grubu belirlenmiş ve bu çalışma grubunun üretimi olan dokümanlar araştırma verilerini oluşturmuştur. Çalışma grubunun seçiminde ölçüt belirlenmiştir. Bu ölçüt illüstrasyon konusundaki yeterlikler ve hazır bulunuluğun belli bir düzeyde olması olarak belirlenmiştir. "İllüstrasyon I" dersine kayıtlı öğrenciler ile tünel kitap illüstrasyonu projesine dayalı bir üretim süreci yapılandırılmış ve veriler öğrenci ürünleri ile araştırmacı gözlemlerine dayalı olarak toplanmıştır. Ders kayıtlı öğrenci çalışmalarında ise projelerin tamamlanma aşamasında olmaları ve tünel kitap tekniğine dayalı olarak üretim süreci gerçekleştirmiş olmaları dikkate alınmıştır. Öğrenci çalışmaları söz konusu tekniğe dayalı olarak araştırmacı tarafından değerlendirilmiştir. Değerlendirme kriterleri olarak, yaratıcılık, teknik ustalık, estetik değer, içerik bütünlüğü unsurları belirlenmiştir.

Veri toplama süreci, "İllüstrasyon I" dersine kayıtlı yedi öğrencinin illüstrasyon çalışmalarının yanı sıra öğrencilerin projelerini oluşturma aşamalarının araştırmacı tarafından gözlemlenmesi ile birlikte dönüt ve düzeltmelerle geliştirme sürecini de içermektedir. Öğrenci ürünleri ve araştırmacı gözlemlerine dayalı elde edilen veriler, tematik ve içerik analiz yöntemiyle incelenerek ve öğrenci projelerinin tasarım kararları, kullanılan teknikler, renk seçimleri, mekân tasarımları ve sonuç ürünler değerlendirilmiştir. Bu analizler, tünel kitap illüstrasyonlarının tasarım süreçleri ve öğrenci deneyimleri hakkında kapsamlı bir anlayış sağlamayı amaçlamaktadır.

Uygulamaya Dayalı Doküman Yolu ile Verilerin Elde Edilmesi Süreci

Bu çalışma, tünel kitap illüstrasyonlarının tasarım bağlamında çok boyutlu bir perspektife nasıl evrildiğini ve öğrencilerin bu tasarımın içerisinde nasıl deneysel ve yaratıcı bir ortamda bulduklarını ortaya çıkan ürünler ve araştırmacı gözlemlerine dayalı ortaya koymayı amaçlamaktadır. Tünel kitap illüstrasyon projeleri, metinle olan etkileşimleri, çoklu katmanların derinliğini ve yapay ile yüzeysel olanın eş zamanlı varlığını içererek, geleneksel illüstrasyon anlayışının ötesine geçmeyi amaçlamaktadır. Bu bağlamda, ders projelerinin yapısal unsurları, form ve hareket arasındaki etkileşimler ele alınmış ve ayrıntılı bir incelenme ortaya konulmuştur.

Proje Konusu ve Amacı: "Kırmızı Başlıklı Kız" Masalının Öğrenci Perspektifinden Yorumlanması"

Bu proje, "Kırmızı Başlıklı Kız" masalının klasik versiyonunu gözden geçirerek ve yorumlayarak öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmeyi hedefler. Proje, öğrencilere hikâye anlatımı becerilerini geliştirme, kendi bakış açılarından masalı ele alma ve dil becerilerini güçlendirme fırsatı sunarak çok yönlü bir öğrenme deneyimi sağlamayı hedefler. Öğrencilerin analitik düşünme, kavramsal düşünme ve problem çözme becerilerini geliştirmeyi amaçlayan bu projede, öğrenciler tarafından yeniden uyarlanan hikayeleri ele alarak karakterlerin, mekanların ve katmanların arasındaki ilişkileri çözümleme süreci incelenmiştir.

Proje Süreci ve Hedeflenen Beceriler

1. hafta: (Masalın Tanıtımı) Ders başlangıcında Kırmızı Başlıklı Kız Hikayesinin İncelenmesi, (Masalın Genel Tanımı) Masalın Temel Kavramları ve Özellikleri, (Kırmızı Başlıklı Kız Masalı Hakkında Detaylı İnceleme) Kırmızı Başlıklı Kız Masalının Tarihsel ve Kültürel Bağlamı hakkında inceleme ve tartışmayı içerir.

Masalın İncelenmesi: Öğrencilerden, "Kırmızı Başlıklı Kız" masalının klasik versiyonunu okumaları ve masalın ana öğelerini belirlemeleri istenir.

Yeniden Yazma: Bu aşamada her öğrenciden, masalı yeniden yazma sürecine başlayarak, karakterleri, mekanları ve hikâye akışını nasıl değiştirebileceği üzerine düşünmeleri istenir. Öğrencilerden alternatiflerle birlikte uyarlanmış kırmızı başlıklı kız içerikleri geliştirmeleri beklenir. Öğrencilerin, hikâye geliştirme sürecinde beyin fırtınası ve sinektik gibi yöntemleri işe koşmalarına teşvik edilir. Öğrenciler, kendi yorumlarını eklemek ve hikayelerine özgün dokunuşlar katmak için yaratıcı özgürlüğü kullanırlar.

Sunum: Her öğrenci, yorumladığı masalı atölye ortamında sunar. Bu sunumlar sırasında öğrenciler, klasik masalı nasıl yorumladıklarını ve değiştirdiklerini açıklarlar. Hedeflenen beceriler arasında analitik düşünme ve okuryazarlık beceresi öne çıkar. İlgili başlıklar altında masalın incelenmesi, temel kavramların ve özelliklerin anlaşılması, masalın tarihsel ve kültürel bağlamının değerlendirilmesi gibi adımlar, öğrencilerin metni derinlemesine anlamalarını ve eleştirel bir bakış açısı geliştirmelerini sağlamayı amaçlar. Ayrıca, öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmeleri ve metni analiz etme yeteneklerini artırmaları da bu aşamalarda hedefler arasında yer almaktadır.

2. hafta: (Masalın yeniden yorumlanması)

Hedeflenen beceriler; Bu proje, öğrencilere yaratıcı yazma ve hikaye anlatma becerilerini geliştirme fırsatı sunar. Ayrıca, masalı yeniden yazarken kendi düşünce süreçlerini ve bakış açılarını ifade etmelerine olanak tanır. Her öğrencinin klasik masalı kendi tarzında nasıl yorumladığı, öğrencilerin farklı bakış açılarına nasıl katkıda bulunduğunu gösterir. Bu aşamada öğrencilerin, klasik bir masalı ele alarak onu kendi bakış açılarıyla yeniden yorumlamaları beklenir. Yaratıcı düşünce, öğrencilere özgün ve ilginç çözümler bulma yeteneği kazandırırken, kavramsal düşünce, masalın temel kavramları ve özellikleri üzerinde derinlemesine düşünmelerini sağlar. Aynı zamanda, öğrencilerin karşılaştıkları zorlukları çözme ve yaratıcı çözümler bulma sürecinde problem çözme becerilerini geliştirmeleri de hedeflenen amaçlar arasında yer alabilir. Bu aşama, öğrencilere metinleri sadece anlamakla kalmayıp, aynı zamanda kendi düşünce dünyalarını bu metinlerle etkileşime geçirme fırsatı sunar.

3./4. hafta (Karakter geliştirme süreci): Öğrenciler, metinden esinlenerek kendi karakterlerini geliştirmeye odaklanırlar.

Hedeflenen beceriler; Bu aşamada hedeflenen beceriler arasında görsel düşünme, yaratıcı ve analitik düşünme ön plandadır. Görsel düşünme becerisi, öğrencilere karakterlerini zihinsel olarak canlandırma yeteneği kazandırır ve bu süreçte fotoğraf referansları oluşturarak karakterin detaylarına odaklanmalarına yardımcı olur. Yaratıcılık, öğrencilerin standart karakter klişelerinden sıyrılarak benzersiz ve orijinal karakterler yaratmalarını teşvik eder. Analitik düşünce becerisi ise, öğrencilerin karakterlerinin özelliklerini, kişiliklerini ve rollerini derinlemesine analiz etmelerini sağlar. Bu süreç, öğrencilerin karakter tasarımında estetik ve anlam arasında denge kurmalarına katkıda bulunarak grafik tasarım becerilerini güçlendirir.

5. hafta (Tünel Kitap Katmanlarının Belirlenmesi ve Mekân Tasarımlarının Geliştirilmesi):

Hedeflenen beceriler;

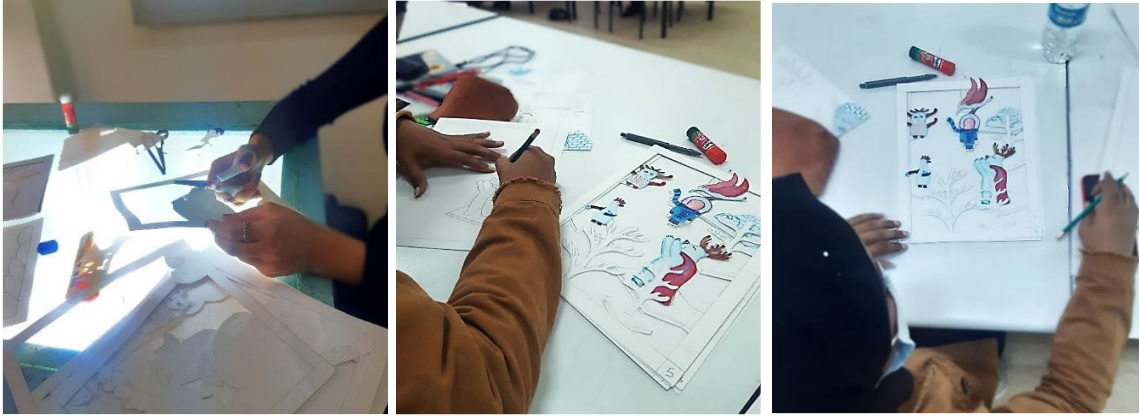
- ✓ Üç Boyutlu Düşünme ve Mekân Tasarımı: Öğrenciler, tünel kitap projelerinde kullanılacak katmanları belirlerken mekânsal düşünce becerilerini geliştirirler. Katmanların düzeni ve mekânsal ilişkilerin kurulması, öğrencilere üç boyutlu bir bakış açısı kazandırır.
- ✓ Görsel Hiyerarşi ve Kompozisyon: Katmanların sıralanması, görsel hiyerarşi oluşturma ve kompozisyon kurma yeteneklerini içerir. Öğrenciler, mekânsal düzenlemeleriyle izleyiciye odaklanmaya yönlendirirler.
- ✓ Katmanlar Arası İlişki ve Derinlik: Farklı katmanların birbiriyle olan ilişkisi, öğrencilerin derinlik algısını geliştirmelerini sağlar. Bu süreç, mekânın katmanlar arasında nasıl biçimlendiğini anlamalarına olanak tanır.

Görsel 2: OMÜ Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Bölümü, İllüstrasyon I dersi kapsamında gerçekleştirilen öğrenci çalışmasından detay.

Kaynak: Fotoğraf, 2023, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Tasarım Bölümü, İllüstrasyon I dersi kapsamında 206 numaralı atölyede çekilmiştir.

Geleneksel ve Deneysel Tekniklerin Uygulanması: Öğrenciler, tünel kitap projelerinde kullanacakları katmanları oluştururken geleneksel ve deneysel teknikleri bir araya getirme becerilerini geliştirirler (Görsel 9). Bu, farklı malzemelerin ve tekniklerin nasıl entegre edileceğini anlamalarına yardımcı olur.

Görsel 3: İllüstrasyon I dersi projesi: Tünel kitap katmanlarının oluşturulma süreci

Kaynak: Fotoğraf, 2023, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Tasarım Bölümü, İllüstrasyon I dersi kapsamında 206 numaralı atölyede çekilmiştir.

Zamanı Yönetme ve Planlama: Projenin katmanlarının belirlenmesi ve mekân tasarımlarının geliştirilmesi aşamasında zaman yönetimi ve planlama becerileri önemlidir. Öğrenciler, projelerini belirlenen süre içinde tamamlama yeteneklerini güçlendirirler.

TÜNEL KİTAP İLLÜSTRASYON PROJELERİNİN ANALİZİ

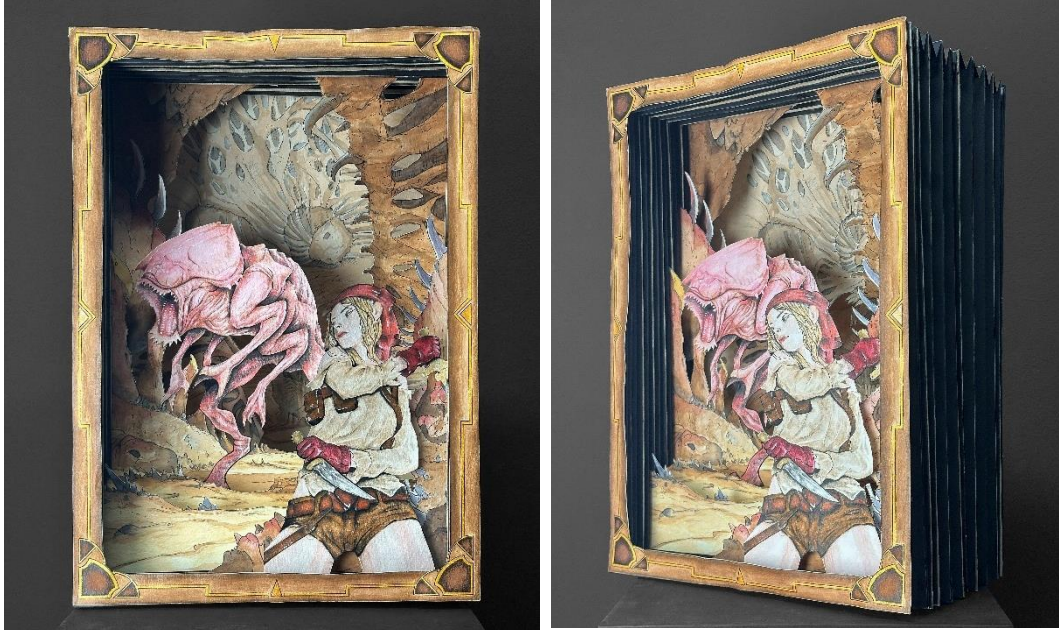
“Kırmızı Başlıklı Kız” masalı, çocukların ve yetişkinlerin hafızasında derin izler bırakan klasik bir hikayedir. Ancak bu proje, bu klasik masalın yeni bir bakış açısıyla ele alınmasını ve öğrencilerin yaratıcılıklarını serbest bırakmasını amaçlar. Öğrencilere masalın temel yapısını koruyarak veya dönüştürerek kendi hikayelerini yazma fırsatı sunar. Öğrencilerin bu yeniden yazma deneyimi, onları yaratıcılıklarını keşfetmeye ve hikâye anlatımının büyümlü dünyasına daha derin bir bakış açısı kazandırmaya teşvik eder. Bu bağlamda ilk aşamada, her öğrenciden, masalın ana unsurlarını koruyarak veya dönüştürerek kendi yorumlarını ve özgün hikayelerini oluşturmaları beklenir. Öğrenciler, karakterlerin, mekanların ve olayların gelişimini kendi perspektiflerinden ele alarak klasik masalı yeniden yorumlarlar.

Tasarım Analizi: Öğrencilerin Yaratıcılık ve Görsel Dil ile İlgili Çalışmalarının İncelenmesi

Öğrencilerin tasarımlarına ve ortaya çıkardıkları tünel kitap projelerine dayalı olarak birtakım kriterler belirlenmiş ve belirlenen bu kriterler temel alınarak proje çalışmaları incelenmiştir. Bu bölümde, öğrencilerin gerçekleştirdikleri tünel kitap illüstrasyon projelerine dayalı ortaya konulan ürünler doküman yolu ile elde edilen verileri oluşturmuştur. Bu veriler ise araştırmacı tarafından tasarım analizine dayalı kriterler bağlamında değerlendirilmiş, ayrıca süreçte dayalı gözlemlerle de holistik bir çerçevede bulgular yorumlanmıştır. Öğrenciler kod isimlerle verilmiştir.

EK001 Kod İsimli Kırmızı Başlıklı Kız Masalının Yeniden Yazımı ve Tünel Kitap İllüstrasyonu Analizi:

Analiz süreci EK001'in masalın temel unsurlarını nasıl ele aldığını, klasik hikayeyi nasıl yeniden yorumladığını ve tünel kitap illüstrasyonu ile nasıl ifade ettiğini detaylı bir şekilde ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Görsel 4: Tünel Kitap İllüstrasyonu Projesi. (Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Bölümü EK001 Kod İsimli Öğrenci çalışması, 2023)

Kaynak: Fotoğraf, 2023, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Tasarım Bölümü, İllüstrasyon I dersi kapsamında 206 numaralı atölyede çekilmiştir.

EK 001 kod isimli öğrencinin hikaye kurgusuna ilişkin doğrudan aktarım şu şekildedir:

“EK 001’in, kırmızı başlıklı kız olarak tasarladığı ana karakteri cesur bir savaşçıya dönüştürmek istedi. Kurt karakteri yerine, daha vahşi ve gizemli bir yaratık tasarladı; gözleri olmayan ve seslere tepki veren bir varlık. Masalın geçtiği orman yerine, yaratığın yaşadığı karanlık mağarayı arka plan olarak seçti. Anlatmak istediği sahnede, kırmızı başlıklı kızın, yaratığın inine girerek onunla cesurca mücadele etme isteğiydi (Görsel 9)”

Karakter Boyutu: EK 001, Kırmızı Başlıklı Kız masalını yorumlarken, kadın imgesine özel bir vurgu yapmıştır. Klasik metindeki kadınlığın simgesi olan kırmızı başlıklı kız, güçlü bir savaşçıya dönüştürerek, geleneksel cinsiyet rollerine meydan okumuştur. Kurt karakterini değiştirerek, gözleri olmayan ve sadece duyduğu seslere göre yönlendirilen yaratıkla, kadın karakterine mistik ve güçlü bir boyut kazandırmıştır. EK 001'nin tercih ettiği mağara arka planı, kadın karakterini doğanın gücüyle birleştirerek, onun savaşçı kimliğini vurgular. Bu, kadınlığın güçlü, bağımsız ve mücadelecisi bir hâlde tasvir edilmesini amaçlar. EK 001'nin yarattığı sahne, kırmızı başlıklı kızın canavarla mücadelesini, sadece fiziksel değil, aynı zamanda içsel bir güçle de ilişkilendirir. Bu yorum, EK 001'in tasarım kararlarının ötesine geçerek, kadın karakterini dönüştürme amacının, klasik metindeki kadınlık imgesini güçlendirmek ve çeşitlendirmek olduğunu vurgular. Aynı zamanda, kadınların güçlü ve bağımsız birer karakter olarak temsilini destekleyerek, geleneksel cinsiyet normlarına bir alternatif sunmaktadır.

Yaratıcılık Boyutu: EK 001'in tünel kitap illüstrasyon projesi, sadece görsel bir anlatım aracı olarak değil, aynı zamanda kavramsal düşünme becerilerini geliştirmede de önemli bir rol oynamaktadır. Projede kullanılan görsel mecazlar, izleyicilere masalın derinliklerinde gizli olan anlamları keşfetme fırsatı sunar. Örneğin, kırmızı başlıklı kızın cesaretini simgeleyen görsel detaylar veya yaratığın karanlık mağarasının temsil ettiği içsel mücadeleler, projenin katmanlarında ustalıkla işlenmiştir.

Duyusal Bağlam Boyutu: Tünel kitap tekniği, karakterleri ve sahne unsurlarını farklı katmanlara yerleştirme imkânı sağlayarak, izleyicilerin zihinsel perspektiflerini genişletir. EK 001'in tasarımında kullanılan bu teknik, izleyicilere sadece görsel bir hikâye anlatmakla kalmaz, aynı zamanda farklı sembollerin ve mecazların derinliklerini keşfetme ve yorumlama yeteneklerini geliştirme fırsatı verir. Bu bağlamda, EK 001'in projesi, öğrencilerin kavramsal düşünme becerilerini geliştirmeye yönelik bir araç olarak değerlendirilebilir. Projeyi inceleyenler, görsel unsurların altında yatan anlamları çözümleyerek, kendi yorum ve analiz yeteneklerini geliştirebilirler. Böylece, EK 001'in tasarımı, öğrencilerin sadece sanatsal ifadelerini değil, aynı zamanda düşünsel kapasitelerini de genişletmeye katkı sağlar.

Mekan Boyutu: Proje, tünel kitap tekniği kullanılarak 6 katmanlı bir çalışma olarak yapılmıştır. Her bir katman, farklı derinlikte ve perspektifteki unsurları içerir. Bu katmanlar, birbirinden ayrılmış kâğıt katmanlarından oluşarak, bir araya getirildiklerinde derinlik hissiyatı oluşturur. Tünel kitap tekniği, karakterleri ve sahne unsurlarını farklı katmanlara yerleştirme imkânı sağlar. EK 001'in tasarımında kırmızı başlıklı kızın savaşı figürü en önde ve en yakın katmanda bulunurken, diğer karakterler daha arka katmanlarda yer alarak derinlik hissi yaratır. Tünel kitap, izleyiciye farklı perspektifler sunabilir. EK 001'in tasarımı, katmanlar arasındaki derinlik ve perspektif oyunuyla bir sahne düzeni oluşturur. Bu düzenleme, seyirciye üç boyutlu bir deneyim sunar.

Teknik Boyutu: Suluboya, kuru boya ve marker kalemlerin kullanımı, tünel kitap tekniğine farklı bir görsel katmanlık katar. Sepya tonlarındaki renk paleti, projeye belirli bir atmosfer kazandırarak karakterlerin ve sahnenin tonunu oluşturur. Tünel kitap tekniği, masalın yeniden yorumlanmasında derinlik hissi vererek ve farklı katmanlar arasında konumlandırılmış karakterlerle özgün bir görsel anlatım sunar. EK 001'in tasarımıyla, klasik bir masalın görsel olarak yeniden anlatılması ve farklı bir bakış açısı getirilmesi hedeflenmiştir. EK 001'in tasarımı incelendiğinde, klasik bir masalı farklı bir bakış açısıyla ele alarak yaratıcılığını ve özgün düşünme yeteneğini sergilediği görülmektedir.

Yaratıcı birey; özgün, yeni ve değerli bir şeyler üretmek veya var olan bir şeyi başka bir şeye transfer etmek için hayal gücünü kullanan kişidir (Öztürk, 2004). EK 001'in tünel kitap tekniğiyle gerçekleştirdiği çalışma, sadece masalı yeniden yorumlamakla kalmayıp, aynı zamanda farklı katmanlar arasında derinlik oluşturarak izleyicide görsel bir etki bırakır. Bu teknik, öğrencinin kendi sanatsal ifadesini ve masalın özünü bir araya getirerek özgün bir çalışma ortaya koymasına olanak sağlar.

BB 002 Öğrencinin Kırmızı Başlıklı Kız Masalının Yeniden Yazımı ve Tünel Kitap İllüstrasyonu Analizi:

Görsel 5: Tünel Kitap İllüstrasyonu Projesi. (Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Bölümü BB002 Kod İsimli Öğrenci çalışması, 2023)

Kaynak: Fotoğraf, 2023, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Tasarım Bölümü, İllüstrasyon I dersi kapsamında 206 numaralı atölyede çekilmiştir.

BB002'in Kırmızı Başlıklı Kız masalı;

Öğrenci BB002'nin çalışmasına dayalı hikaye kurgusu şu şekildedir:

“Bu çalışmada, Kırmızı Başlıklı Kız masalının karakterlerini, opera sahnesinde hayal etti. Tünel Kitap projesi kapsamında, Kırmızı Başlıklı Kız'ı bir opera sanatçısı olarak canlandırdı, Kurt karakterini bir piyanist olarak düşündü ve Büyükanne'yi bir kemancı olarak tasarladı. Seyircileri, yine masalın dünyasından hayvanlar aleminden karakterler olarak canlandırdı. Sahnenin sanatsal atmosferini vurgulamak için heykeller ve motiflerle süsledi ve sahne algısını güçlendirmek için kırmızı bir perde ekledi. Ana karakter olan Kırmızı Başlıklı Kız'ı ön plana çıkarmak için diğer karakterleri arkaya yerleştirdi ve projeye bir sahne ışığı ekleyerek onu daha da vurguladı.”

Karakter Boyutu: BB002'in tasarımı, Görsel 3'te görülebileceği gibi Kırmızı Başlıklı Kız masalını opera sanatçıları üzerinden yeniden tasarladı. Masalın ana karakteri Kırmızı Başlıklı Kız, bir opera sanatçısı olarak

betimlendi. Diğer karakterler ise piyanist kurt ve kemancı büyükanne olarak tasarlandı. Ayrıca, karakterlerin önünü kapatmayacak şekilde kırmızı perde görseli betimlemesiyle sahne algısı güçlendirildi.

Mekan Boyutu: Tasarımında kullanılan sağdan ve soldan açılan kapaklar, tünel kitabın içindeki sahne atmosferini güçlendirmek için etkili bir yöntemdir. Sahne içindeki karakterlerin ve diğer unsurların katmanlı olarak yerleştirilmesi, izleyiciye derinlik hissiyatı ve sahne algısı sağlar. Bu detaylar, tasarımın sanatsal ve dramatik bir hava kazanmasına katkıda bulunur.

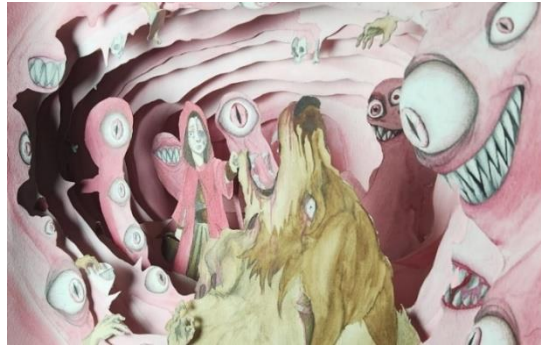
Duyusal Bağlam Boyutu: BB002'in tasarımındaki detaylar, tasarımın duygusal ve hikâye anlatımı boyutunu güçlendiren unsurları içerir. Opera sahnesindeki karakterlerin ve müzik enstrümanlarının kullanımı, izleyiciye masalın yeniden yorumlanmasında derinlikli ve duygusal bir deneyim sunar.

Teknik Boyutu: BB002'in tasarımındaki ışık kullanımı, Kırmızı Başlıklı Kız karakterinin ön plana çıkmasını sağlar ve sahnedeki odak noktasını belirginleştirir. Küçük bir aydınlatma aparatı veya ışık kaynağı, karakterin üzerine düşen ışıkla dramatik bir etki yaratarak sahnedeki hikâyenin anlatımını güçlendirir.

Yaratıcılık Boyutu: BB002'in yaklaşımı, yaratıcı düşünme ve problem çözme becerilerine dayanmaktadır. Tasarım sürecinde hızlı ve etkili kararlar almak, yeni ve sıradışı çözümler üretmek ve tasarımın her aşamasında özgün bir yaklaşım sergilemek, öğrencinin yaratıcılığını ve analitik düşünme yeteneklerini ortaya koyar. Bu unsurlar, BB002'in tasarımında gözlemlenen özellikleri daha derinlemesine açıklar ve tasarımın sahne atmosferini güçlendirmek için kullanılan stratejileri vurgular. Bu beceriler, hızlıca çok sayıda seçeneğe çözüm üretme yeteneği, zihinsel olarak yeni ve farklı tekrarlar oluşturma ve sıradışı çözümler getirme yeteneği olarak tanımlanır.

Yaratıcı düşünme becerileri, öğrencileri birçok fikir ve argüman geliştirme, soru sorma, argümanın gerçekliğini kabul etme, hatta öğrencilerin açık fikirli olmalarını ve farklı bakış açılarına duyarlı olmalarını sağlamaktadır (Khoiriyah ve Husamah, 2018).

AYŞ003 Kod İsimli Öğrencinin Kırmızı Başlıklı Kız Masalının Yeniden Yazımı ve Tünel Kitap İllüstrasyonu Analizi:

Görsel 6: Tünel Kitap İllüstrasyonu Projesi. (Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Bölümü AYŞ003 Kod İsimli Öğrenci çalışması, Yapım yılı: 2023)

Kaynak: Fotoğraf, 2023, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Tasarım Bölümü, İllüstrasyon I dersi kapsamında 206 numaralı atölyede çekilmiştir.

Öğrenci AYŞ003 öyküyü yeniden yorumlarken şöyle bir anlatıma yer vermiştir:

“Kırmızı Başlıklı Bir Şeytan: Sevgili nine'si zalimce öldürüldükten sonra, Kırmızı Başlıklı Kız intikam almak için karanlık büyülere başvurdu. Uzun araştırmaların ardından, şeytanları çağırma başardı. Şeytanlar, Kırmızı Başlıklı Kız'ın isteği üzerine Kurt'un canını almaya razı olabileceklerini ancak bir takas isteyeceklerini belirttiler. Anlaşma gereği, Kurt'un canı karşılığında Kız'ın yüzünün yarısı şeytanlar tarafından alınacaktı. Kırmızı Başlıklı Kız, bu korkunç takası kabul etti ve eski kıyafetlerini giyerek ve sepetini alarak ninesinin eski kulübesine gitti. Kurt'u orada bulacağını biliyordu ve doğru tahmin etmişti. Kulübeye yaklaştıkça köpeklerin hırlaması ve kan kokusunun yoğunlaşması dikkatini çekti. Kapıyı açtığı anda, Kurt karşısındaydı. Anlaşmayı yerine getirmek için şeytanları çağırdı ve bir anda kulübe cehennemi andıran bir yer haline geldi. Kız, koyu kırmızı çukurların içinde Kurt'un canının alındığını görebildi. Şeytanların kahkahaları arasında acı içinde kıvrılan Kurt'u izledi. Bu durum onu tatmin etti ancak çok kısa sürdü. Birden gözleri karardı ve sonra kendini eski kulübenin içinde buldu. Karşısında ise ölü yatan Kurt vardı. İçindeki intikam

duygusu sönmüş gibiydi, fakat unuttuğu bir detay vardı: yüzünden akan kanlar, onun yarısını etkilemişti.”

Karakter Boyutu: Masal, Kırmızı Başlıklı Kız'ın sevgili Nine'sinin ölümünün intikamını almak için şeytanlarla yaptığı anlaşmayı konu almaktadır.

Mekân Boyutu: Görsel 6'da nihai tünel kitap illüstrasyon çalışması yer alan AYŞ003'ün "Kırmızı Başlıklı Bir Şeytan" adlı Tünel Kitap İllüstrasyon Projesi geleneksel kırmızı başlıklı kız masalını karanlık ve gerilim dolu bir atmosferde yeniden yorumlamaktadır.

Duyusal Bağlam Boyutu: AYŞ003'ün tasarımı, masalın karanlık ve gizemli temasını görsel olarak başarılı bir şekilde iletmektedir.

Teknik Boyutu: Kullanılan renk paleti ve atmosferik detaylar, izleyicide derin bir etki bırakırken, tünel kitap tekniğinin kullanımıyla da sahnenin derinliği ve karmaşıklığı vurgulanmıştır.

Yaratıcılık Boyutu: AYŞ003'ün çalışması, geleneksel masal motiflerini modern bir yaklaşımla birleştirerek, çarpıcı bir deneyim sunmaktadır. AYŞ003'ün tasarımı, yaratıcılığın özel bir problem çözme davranışı olduğunu desteklemektedir. Yaratıcılık, hızlıca çok sayıda seçenekli çözüm üretebilme yeteneğiyle, zihinsel olarak yeni ve farklı tekrarlar oluşturarak, sorunlara sıradışı çözümler getirme becerisiyle ilişkilendirilir (Gagne, 1966; Guilford, 1968; Newell ve Simon, 1972; Gardner, 1994; Schon, 1995; Amabile, 1996; Abra, 1997; Yürekli, 2003).

OU003 Kod İsimli Öğrencinin Kırmızı Başlıklı Kız Masalının Yeniden Yazımı ve Tünel Kitap İllüstrasyonu Analizi:

Görsel 7: Tünel Kitap İllüstrasyonu Projesi. (Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Bölümü OU003 Kod İsimli öğrenci çalışması, Yapım yılı: 2023)

Kaynak: Fotoğraf, 2023, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Tasarım Bölümü, İllüstrasyon I dersi kapsamında 206 numaralı atölyede çekilmiştir.

OU003'ün "Kırmızı Başlıklı Kız" "Masal Uyarlaması:

OU003 kod isimli öğrencinin hikaye kurgusu şu şekildedir:

"Skoll ve Hati" isimli iki ilahi kurdun meyvesi olan Hyru'nun insan bedeninde sıkışmış bir kırık varlık olduğu belirtilmektedir. Hyru, güçlerini zorlukla kontrol edebilen bir varlık olarak yaşamaktadır. Bir gün, yaşlı bir kadının evine rast gelir ve pencereden içerideki konuşmaları dinler. Yaşlı kadın, Hyru'ya kurabiye ve sıcak süt verir. Ancak, Hyru'nun gitmek istediği sırada eve dönen adam onun varlığından hoşlanmaz ve sorguya çekmeye çalışır. Hyru sinirlenir ve dönüşüm geçirir. Adam da bir kurt dönüşümü geçirir ve Hyru'yla karşı karşıya gelirler. Ancak, hikâyenin sonunda ortaya çıkan "Kurt-Adam"ın kim olduğu belirsizdir."

Karakter Boyutu: OU003'ün tarafından yeniden yorumlanan "Skoll ve Hati" hikayesinde, Görsel 7'de gösterildiği gibi, mavi ve kırmızı tonların kullanımı dikkat çekicidir. Mavi tonlar, özellikle arka planda yer alan kurt karakteriyle ilişkilendirilmiştir. Bu seçim, kurt karakterinin doğal, sakin ve belirsiz bir atmosfer yaratmak için kullanılmış olabilir. Kırmızı başlıklı kızın ninesinin evinin kırmızı tonlarda tasarlanması ise hikâyenin ana temasını vurgulamak için yapılmış olabilir. Kırmızı, tehlike, tutku ve macera gibi duygularla ilişkilendirilmiştir ve bu nedenle kırmızı başlıklı kızın hikâyenin merkezinde olduğunu vurgular. Kırmızı başlıklı kızın ninesinin evinin arka planda yer alması ve kızın arkası dönük bir şekilde kurgulanması, kızın iç dünyasına ve geçmişine yönelik bir merakı temsil edebilir. Aynı zamanda, kızın kurtla olan etkileşimi öncesindeki huzurlu ve güvenli bir ortamı betimler.

Mekan Boyutu: Tünel kitap kapalı haldeyken, kız ve kurt aynı düzlemde görünmektedir, bu da hikâyenin başlangıcında aralarında bir bağlantı olduğunu ve belki de bir çatışmanın yaklaştığını ima eder.

Duyusal Bağlam Boyutu: Tünel kitabın katmanları hareket ettirildiğinde, kız ve kurt arasındaki mesafe açılır ve bu, hikâyenin ilerleyişiyle birlikte ortaya çıkan değişen ilişkileri ve gerilimi temsil eder. Bu şekilde, tünel kitap hareket ettikçe, kız ve kurt arasındaki ilişkinin gelişimi ve değişimi izleyiciye açılır. Mavi ve kırmızı tonlarının seçimi, hikâyenin duygusal ve görsel anlatımını güçlendirirken, tünel kitabın hareketiyle birlikte izleyiciye sunulan değişen sahneler, hikâyenin dinamizmini ve derinliğini yansıtmaktadır.

Teknik Boyutu: Tünel kitabın bu akordiyon benzeri yapısı, metinle yapı arasında dinamik bir etkileşim sağlar. Kitap kapalı haldeyken, kız ve kurt aynı düzlemde görünmektedir, bu da hikâyenin başlangıcında aralarında bir bağlantı olduğunu ve belki de bir çatışmanın yaklaştığını ima eder. Ancak, tünel kitabın katmanları hareket ettirildiğinde, kız ve kurt arasındaki mesafe açılır ve bu, hikâyenin ilerleyişiyle birlikte ortaya çıkan değişen ilişkileri ve gerilimi temsil eder.

Yaratıcılık Boyutu: Tünel kitabın akordeon benzeri yapısı, izleyiciye hikâyenin derinliklerine doğru bir yolculuk sunar. Katmanlar arasındaki hareket, izleyiciye sahneler arasında geçiş yapma ve hikâyenin dinamizmini keşfetme fırsatı verir. Böylece, tünel kitabın yapısal özellikleri, metnin görsel anlatımını güçlendirirken, izleyiciye hikâyenin hareketli ve etkileyici dünyasını keşfetme olanağı sağlar.

SG004 Kod İsimli Öğrencinin Kırmızı Başlıklı Kız Masalının Yeniden Yazımı ve Tünel Kitap İllüstrasyonu Analizi:

Görsel 8: Tünel Kitap İllüstrasyonu Projesi. (Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Bölümü SG004 kod isimli öğrenci çalışması, Yapım yılı: 2023)

Kaynak: Fotoğraf, 2023, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Tasarım Bölümü, İllüstrasyon I dersi kapsamında 206 numaralı atölyede çekilmiştir.

SG004'ün "Kırmızı Başlıklı Kız" Masal Uyarlaması:

SG004'ün "Kırmızı Başlıklı Kız" masal uyarlaması şu şekildedir:

"Phoebe her sabah uyanıp doğa yürüyüşleri yapmayı çok seven küçük bir çocuktur. Evleri güzel yeşil ağaçlarla çevrilidir ve Phoebe bu ağaçları keşfetmeye bayılır. Her gün aynı ağaçlar arasında dolaştığını fark eden Phoebe farklı güzellikler görmek ister ve evden biraz uzaklaşır. Yürüdükçe yürür, yürür, yürür. Fark etmeden evden biraz fazla uzaklaşır ve kendini herkesin girmekten korktuğu o ormanın önünde bulur: Vahato ormanı. Vahato ormanı çok çok eski bir ormandır. İçinden bazen ışıklar çıktığı görülür ve garip sesler duyulur. Bu kasabada şimdiye kadar oraya girmeye cesaret eden olmamıştır. Phoebe içerideki ışıklara merakla bakar. Oraya girip neler döndüğünü anlamak ister. Ormana girer ve gözlerl.ine inanamaz; içeride insanların hunharca tüketip oluşturduğu atıklar doğayla birleşip kendi yaşam alanlarını oluşturmuşlardır. Burası mekanik kertenkeleler, ağaçlar ve böceklerle dolu bir ormandır ve asıl korkulacak şey bu orman değil tek amacı tüketmek olan insanlardır."

Karakter Boyutu: Hikâyede, Phoebe isimli karakterimiz, güzel yeşil ağaçlarla çevrili evinden uzaklaşır ve kendini herkesin korkudan uzak durduğu Vahato Ormanı'nın girişinde bulur. Orman, eski ve gizemli bir yapıya sahiptir; içinden garip ışıklar yükselir ve tuhaf sesler duyulur. Bu durum, Phoebe'nin içindeki merakı uyandırır ve ormana doğru adımını atmasına sebep olur. Hikâyeye, insanların doğayı tüketip kendi yaşam alanlarını oluşturdukları, mekanik kertenkelelerin, ağaçların ve böceklerin bulunduğu bir ortamda geçer. Bu, gelecekteki bir distopik dünyayı çağrıştırır ve insanlığın doğa ile olan ilişkisindeki olası sonuçları gösterir.

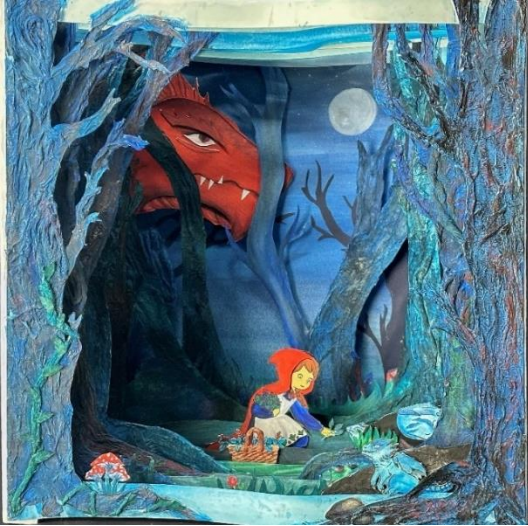
Mekan Boyutu: Görsel 8'de yer alan Tünel kitabın düzenlenmesinde, kırmızı başlıklı kızın pelerini en arkada yer alırken, kızın en ön kısımda konumlandırılması dikkat çeker. Bu, izleyicinin kızın macerasına odaklanmasını sağlar ve kızın hikâyenin merkezinde olduğunu vurgular. Ayrıca, sağ tarafta yer alan ufo aracı, hikâyenin fütüristik unsurlarını güçlendirir ve izleyiciye geleceğe dair bir perspektif sunar.

Duyusal Bağlam Boyutu: SG004'ün çalışmasında mavi renk ağırlıklı kullanımıyla beraber, hikâyenin atmosferi ve duygusal tonu oldukça belirgin bir şekilde vurgulanmıştır.

Teknik Boyutu: Mavi, genellikle sakinlik, dinginlik ve gizemle ilişkilendirilir; bu da Vahato Ormanı'nın gizemli ve esrarengiz atmosferini yansıtmak için etkili bir seçimdir.

Yaratıcılık Boyutu: Tasarıma ilişkin detaylar, insan ve teknoloji arasındaki ilişkiyi ele alırken, gelecekteki teknolojik gelişmelerin insanlığı nasıl etkileyebileceğine dair bir düşünce sunar. Sonuç olarak, SG004'ün çalışması, mavi ve turuncu renklerin kullanımıyla duygusal ve atmosferik bir hikâye anlatırken, tünel kitabın düzeni ve içeriğiyle gelecek odaklı bir fütüristik dünyayı görselleştirir.

NNI005 Kodlu Öğrencinin Kırmızı Başlıklı Kız Masalının Yeniden Yazımı ve Tünel Kitap İllüstrasyonu Analizi:

Görsel 9: Tünel Kitap İllüstrasyonu Projesi. (Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Bölümü NNI005 kod isimli öğrenci çalışması, Yapım yılı: 2023)

Kaynak: Fotoğraf, 2023, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Tasarım Bölümü, İllüstrasyon I dersi kapsamında 206 numaralı atölyede çekilmiştir.

NNI005'in "Kırmızı Başlıklı Kız" masal uyarlaması şu şekildedir:

"Bu çalışmada NNI005, Kırmızı Başlıklı Kız'ın klasik masalını temel alarak, kendi özgün hikâye dokusunu oluşturmak için odaklandı. Klasik masalın temel öğelerini koruyarak, modern ve eğlenceli bir dönüşüm sağlamayı amaçlandı. Kırmızı Başlıklı Kız'ın yerini alan karakterimiz, ormanda dolaşan ve bebek ejderhaları besleyen bir kız olarak tasarlandı. Hikâyede, mavi ejderhanın kızı yemek istemesi gibi beklenmedik bir çatışma unsuruyla klasik dinamikleri değiştirdim. Renk seçimimde, duygusal ve sembolik bir atmosfer oluşturmak için kırmızı ve mavi tonlarını tercih ettim. Renkler arasındaki zıtlık, karakterler arasındaki çatışmayı vurgulamak için önemli bir rol oynuyor. Sonuç olarak, bu görsel çalışma, geleneksel masalın modern bir yorumunu sunarak okuyuculara alışılmadık dışında bir deneyim sunmayı amaçlıyor."

Karakter Boyutu: NNI005 çalışmasında, geleneksel Kırmızı Başlıklı Kız masalından ilham alarak modern bir hikâye dokusu oluşturmuştur. Bu dokuda, ormanda gezen ve bebek ejderhaları besleyen bir kızın hikayesi yer alırken, klasik masalın dinamiklerini koruyarak eğlenceli ve modern bir şekilde değiştirme amacı gütmektedir.

Mekan Boyutu: Tünel kitapta, arka planda yer alan dev kırmızı ejderha, hikâyenin odak noktasını oluşturur. Kırmızı başlıklı kız ise orta katmanda konumlandırılmıştır, böylece ana karakterin belirginliği vurgulanır. Ormanın mavi ve turkuaz tonlarıyla renklendirilmesi, hikâyenin gizemli ve fantastik atmosferini destekler. NNI005'in çalışmasının temel unsurlarını ve renk seçiminin hikâyenin duygusal ve sembolik derinliğini nasıl vurguladığını açıklar. Ayrıca, geleneksel masalın modern bir yorumu olarak sunulan görselin, okuyuculara alışılmadık dışında bir deneyim sunabileceğini vurgular.

Duyusal Bağlam Boyutu: Çalışmanın atmosferi ve duygusal tonu, renk seçimleriyle belirginleştirilmiştir. Özellikle, kırmızı ve mavi tonların kullanımı, duygusal ve sembolik bir atmosfer oluşturmak için tercih edilmiştir. Kırmızı, geleneksel olarak tehlike, tutku ve güç gibi duygularla ilişkilendirilirken, mavi ise sakinlik, dinginlik ve gizemle bağdaştırılır. Bu renkler arasındaki zıtlık, karakterler arasındaki çatışmayı vurgulamak için önemli bir unsurdur.

Teknik Boyutu: Görsel 9’da da görseli yer alan NNI005’in çalışmasında, yüzey dokuları dikkat çekicidir. Öğrenci, yüzeylerde tutkalla kâğıdı karıştırarak özgün dokular elde etmiştir. Bu karar, proje sürecinde ve vermek istediği konsept gereği alınmıştır.

Yaratıcılık Boyutu: Projenin deneysel yapısı hem uygulama ve teknikte hem de kurguda öne çıkmaktadır. Bu deneysel yaklaşım, çalışmanın derinliğini artırırken, görsel deneyimin zenginleşmesine de katkı sağlamıştır. Bu bağlamda, NNI005’in çalışması sadece görsel olarak değil, aynı zamanda malzeme ve teknik açısından da özgün ve deneysel bir yaklaşım sunmaktadır. Bu unsurlar, çalışmanın modern bir yorum olarak algılanmasını sağlarken, okuyuculara alışılmışın dışında bir deneyim sunma potansiyelini artırır.

RG006 Kod İsimli Öğrencinin Kırmızı Başlıklı Kız Masalının Yeniden Yazımı ve Tünel Kitap İllüstrasyonu Analizi:

Görsel 10: Tünel Kitap İllüstrasyonu Projesi. (Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Bölümü RG006 kod isimli öğrencisi çalışması, Yapım yılı: 2023)

Kaynak: Fotoğraf, 2023, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Tasarım Bölümü, İllüstrasyon I dersi kapsamında 206 numaralı atölyede çekilmiştir.

RG006’ın “Kırmızı Başlıklı Kız” Masal Uyarlaması

RG006 çalışmasına ilişkin araştırmacı gözlemi şu şekildedir:

“Bu çalışmada, masalın modern bir yorumunu gerçekleştirme amacıyla çelişkili unsurları dikkate alınmaktadır. Öğrenci bu proje kapsamında, klasik masalı günümüz bağlamına yerleştirmeyi hedefledi ve çalışmanın hedef kitlesini yetişkinler olarak belirledi. İllüstrasyonda, bir dereceye kadar karmaşık bir atmosfer oluşturmayı amaçladı ve bu nedenle masalın yanı sıra Michelangelo'nun "Yaratılış" eserini de yorumlayarak iki farklı içeriği birleştirdi. Bu yaklaşım, eserin çağdaş bir estetik sunmasını sağladı ve izleyicilere geleneksel masalın algısından farklı bir deneyim sunma fırsatı verdi.”

Karakter Boyutu: RG006’ın çalışması, klasik bir masalı modern bir bakış açısıyla yeniden yorumlayarak yetişkin izleyicilere hitap eden bir görsel deneyim oluşturmayı amaçlamaktadır. Bu hedef doğrultusunda, masalın günümüze uyarlanması için tezat öğelerinin kullanımına özen gösterilmiş ve Michelangelo'nun "Yaratılış" eseri gibi farklı bir içerikle birleştirilerek yeni bir anlatı ortaya konmuştur.

Mekan Boyutu: RG006’ın çalışmasının görsel unsurlarının bir araya gelme sürecinde derinliğin oldukça etkili kullanımı söz konusudur. Masalın klasik öğeleri çağdaş bir perspektiften yorumlanmıştır. Ayrıca, Michelangelo'nun eserinden ilham alınarak yapılan yorumun, çalışmanın derinliğine ve karmaşıklığına katkı sağladığı da dikkat çekmektedir.

Duyusal Bağlam Boyutu: Çalışmada, sol tarafta yer alan figürde, elini uzatarak güneş gözlüğü takan cesur bir kız karakteri yer almaktadır. Bu karakter, kadınların güçlendirilmesini ve kendi kaderlerini kontrol etme yeteneğini vurgulayan çağdaş bir yorumu temsil etmektedir. Bu, kadınların güçlendirilmesi ve kendi kaderlerini kontrol etme gücüne sahip olmaları fikrini vurgular. Bu figür, çağdaş bir görünüme sahiptir ve masalın modern bir yorumunu temsil eder. Sağ tarafta ise klasik masalın ana karakterlerini çağdaş bir şekilde yeniden yorumlayan bir detay bulunmaktadır: yaşlı bir kadın karakter (nine) kırmızı bir pelerin içindedir ve etrafında keskin dişli kurtlar bulunmaktadır. En arkada ise bir oduncu, elinde tüfeğiyle görülmektedir. Tüm bu figürler, iç içe geçmiş bir çember düzenlemesiyle katmanlanmıştır.

Teknik Boyutu: Renk kullanımı, çalışmanın atmosferini belirlemekte önemli bir rol oynar. Kırmızı, turuncu ve sarı tonları, figürlerin canlılığını ve dikkat çekiciliğini artırırken, gri tonlar ise arka planda çember katmanlarını

belirginleştirmek için kullanılmıştır. Çemberlerdeki stilize edilmiş soyut biçimler, görsel olarak ilgi çekici bir detay sağlar ve izleyiciye masalın modern ve çağdaş yorumunu güçlendirir.

Yaratıcılık Boyutu: RG006'ın çalışması, klasik bir masalı farklı bir üslup ve içerikle yeniden yorumlayarak yaratıcılığını özgün bir şekilde ifade etmiştir. Metnin görselleştirilmesi sürecinde, görsel unsurları kullanarak masalın ana temasını ve duygusal derinliğini başarıyla ifade etmiştir. Bu çalışma, metin ve görsel arasındaki ilişkiyi anlama ve yorumlama yeteneğini gerektirirken, eserin anlamını derinleştirmek için analitik düşünme becerilerini kullanmıştır. Ayrıca, klasik bir metni çağdaş bir bakış açısıyla yeniden yorumlama yeteneği, eserin anlamını genişletirken izleyicilere yeni bir perspektif sunmuştur. Son olarak, RG006'ın çalışması, görsel unsurlar aracılığıyla hikâyenin etkili bir şekilde iletilmesini sağlarken, sanat eserinin izleyiciyle etkileşim kurma ve anlamını aktarma becerisini sergilemiştir.

DOKÜMAN ANALİZİ VE GÖZLEM ODAKLI ÖĞRENCİ DENEYİMLERİNE DAYALI BULGULAR

Bu bölümde, dersi yürüten öğretim elemanının proje süreci boyunca atölye ortamındaki gözlemleri temel alınarak elde edilen bulgular, zorluklar ve kazanımlar olmak üzere iki ayrı başlık altında ele alınmıştır.

Zorluklar

Teknik Beceri Eksikliği: Tünel kitap tasarımıyla ilgili teknik bilgi eksikliği, projenin başında karşılaşılan önemli bir zorluktu. Öğrencilerin, katmanlı tasarım gibi yeni bir kavramla karşılaşmaları, başlangıç aşamasında kaygı yaşamalarına neden oldu.

Zaman Yönetimi Zorlukları: Proje sürecinde zamanın etkin yönetilememesi, birçok öğrenci için stresli bir deneyime yol açtı. Son teslim tarihine yaklaşırken, zaman baskısı altında kalan öğrenciler, daha iyi zaman yönetimi stratejileri geliştirmenin önemini fark ettiler.

Motivasyon Düşüklüğü: Projede, hikâye yazma ve karakter/mekân tasarımı gibi yaratıcı süreçlerde ilham bulma ve devam ettirme konusundaki zorluklar, bazı öğrencilerin motivasyonunu olumsuz etkiledi. Özellikle karakter ve mekân tasarımında yaratıcılık engeliyle karşılaşan öğrencilerin, projeyi tamamlama isteklerinde düşüş yaşadıkları gözlemlenmiştir.

Kazanımlar

Yaratıcı Yazma Becerilerinin Gelişimi: Proje kapsamında, öğrenciler, klasik masalı yeniden yorumlamak için farklı bakış açıları geliştirdiler ve masalın geleneksel unsurlarını koruyarak yeni ve modern bir perspektif sunmaya çalıştılar. Bu durumun öğrencilerin, yaratıcı düşünme, yaratıcı yazma becerilerini geliştirmelerine katkı sağladığı, proje sürecinde gözlemlenen önemli kazanımlardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Metin ve Görsel İlişkisi: Proje sürecinde, öğrencilerin hikâye metniyle görsel unsurlar arasında bağlantı kurmaları ve bu ilişkiyi güçlendirmeleri önemli bir rol oynamıştır. Öğrencilerin metinle uyumlu görsel öğeler seçme ve tasarlama süreci, metni anlama ve yorumlama becerilerini geliştirmelerine katkı sağlamıştır.

Yaratıcılık ve problem çözme becerilerinin gelişimi: Yaratıcılık ve problem çözme becerilerinin gelişimi açısından, Lin'in de belirttiği gibi yaratıcılığı öğretmek, yaratıcılığı destekleyen bir ortamın önemine vurgu yapmaktadır (Lin, 2011). Proje kapsamında karakter, mekân ve tünel kitabın katmanlı yapısını oluşturan katmanların tasarımı sürecinde farklı tekniklerin kullanılması, öğrencilerin hayal güçlerini zorlamalarına ve beklenmedik çözümler bulmalarına olanak tanımıştır. Bu yönüyle tünel kitap illüstrasyon projesi, öğrencilerin özgün bir yaklaşım sergilemelerine ve tasarım bağlamında kendilerine olan güvenlerini artırmalarına olanak sağlayan bir yapıya sahip olup, Lin'in ifade ettiği yaratıcılığı öğretme ve destekleyen bir ortamın önemi ile uyumludur.

İşbirliği ve Takım Çalışması Deneyimi: Proje sürecinde birlikte çalışmak, öğrencilere iletişim ve takım çalışması becerilerini geliştirme fırsatı sundu. Öğrenciler, fikir alışverişi yaparak ve birlikte problem çözerek, projeye katkıda bulunmanın yanı sıra birbirlerini daha iyi anlama ve işbirliği yapma becerilerini geliştirdiği söylenebilir. Grup yaratıcılığında yaratıcı fikirler işbirliğinin bir sonucudur. Organizasyonlarda problem çözmek ve sınıfta öğrenmek de grup yaratıcılığının örnekleridir (Sawyer, 2003, 25; 2012).

Özgüvenin Artması: Proje süreci, öğrencilere yaratıcı fikirlerini serbestçe ifade etme fırsatı sunmakta ve bu da öğrencilerin kendilerine olan güvenlerini artırmaktadır. Ayrıca, projedeki arkadaşlarının yenilikçi yaklaşımlarını gözlemleyerek keşfetme imkânı bulan öğrenciler, yenilikçi çözümler geliştirme ve esneklik gösterme yeteneklerini güçlendirmektedir. Bu kazanımların öğrencilere motivasyon sağlaması ve tasarım bağlamında özgüvenlerini pekiştirmesi, önemli bir bulgudur.

Zorluklarla Başa Çıkma ve Başarı Duygusu: Tasarım sürecinde karşılaşılan zorluklar, öğrencilerin yenilikçi çözümler bulma ve esneklik gösterme yetilerini geliştirdi. Özellikle materyal seçimi ve teknik uygulamalar konusundaki kararlar, öğrencilerin zorlukları aşma becerilerini gösterdi. Projelerini tamamladıklarında, öğrencilerin

genel olarak projelerinden memnun oldukları ve başarı duygusu yaşadıkları görüldü. Kendi yeteneklerini ve sınırlarını zorlamaktan keyif aldılar ve bu projelerin kendilerine önemli bir katkı sağladığını düşündüler.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Tünel kitap illüstrasyonu projesinin tasarım, yaratıcılık ve görsel beceri açısından öğrenciler üzerindeki etkisinin incelendiği bu çalışmada elde edilen bulgular, önemli bir bilgi kaynağı sunmaktadır. Projeye katılan öğrencilerin deneyimlerinin değerlendirilmesi sonucunda, tünel kitap illüstrasyonlarının öğrencilerin görsel ifade becerilerini geliştirmek için etkili bir araç olduğu ve öğrencilerin sanatsal ve akademik gelişimine katkı sağladığı görülmüştür. Özellikle, proje sürecinde öğrencilerin yaratıcılığını ve eleştirel düşünme yeteneklerini güçlendirerek, kendi sanatsal ifadelerini daha kendinden emin bir şekilde ortaya koymalarına yardımcı olduğu gözlemlenmiştir.

Araştırmada ayrıca, geleneksel yöntemlerin yaratıcılığı teşvik etmedeki değerine vurgu yapılmıştır. Manuel işçiliği vurgulayan tünel kitap illüstrasyon projelerinin, öğrencilerin yaratıcılığını desteklediği ve grafik sanatların temel prensiplerini anlamalarına yardımcı olduğu görülmüştür. Bu nedenle, analog illüstrasyonun yeniden popülerlik kazanması ve geleneksel becerilere olan artan ilginin, görsel iletişimdeki bir rolünün önemine işaret etmektedir. Bu bağlamda, manuel işçiliği vurgulayan tünel kitap illüstrasyon projelerinin, izleyici ile etkileşim oluşturması bakımından, grafik sanatların güncel eğilimlerini karşıladığı söylenebilir.

Ayrıca, bu araştırma, tünel kitap illüstrasyon projelerinin sadece tasarım becerilerini değil, aynı zamanda analitik düşünme ve okuryazarlık becerilerini geliştirmede de önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Öğrencilerin projedeki deneyimlerinin analizi, masalın incelenmesi, temel kavramların anlaşılması ve masalın tarihsel-kültürel bağlamının değerlendirilmesi gibi adımların, öğrencilerin metni derinlemesine anlamalarını ve eleştirel bir bakış açısı geliştirmelerini sağladığını ortaya koymuştur. Bu süreç aynı zamanda öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmelerine ve metinleri analiz etme yeteneklerini artırmalarına da katkı sağlamıştır.

Sonuç olarak, bu araştırma, tünel kitap illüstrasyon projelerinin sadece tasarım becerilerini değil, aynı zamanda analitik düşünme ve okuryazarlık becerilerini geliştirmede de önemli bir rol oynadığını ortaya koymaktadır. Öğrencilerin projedeki deneyimleri ve kazanımları üzerine yapılan detaylı analizler, gelecekteki benzer projelerin planlanması ve uygulanmasında rehberlik edici bir rol oynayabilecek önemli bulgular ortaya koymaktadır. Bu bulguların, öğretim uygulamalarının ve müfredat geliştirmenin ilerlemesine katkıda bulunması beklenmektedir.

ÖNERİLER

- ✓ Tünel kitap illüstrasyon projeleri, sadece tasarım becerilerini değil, aynı zamanda öğrencilerin eleştirel düşünme ve analitik becerilerini geliştirmek için daha fazla entegre edilmelidir. Bu, öğrencilerin projelerini sadece görsel olarak değil, aynı zamanda içerik ve mesaj bağlamında da derinlemesine değerlendirmelerine olanak sağlar. Dolayısıyla, illüstrasyon dersleriyle sınırlı kalmaksızın, tünel kitap tekniğinin grafik tasarım alanındaki farklı derslerde de kullanılması önerilmektedir. Bu, öğrencilerin sanatsal ifade yeteneklerini desteklerken aynı zamanda disiplinler arası bir yaklaşımın teşvik edilmesine katkı sağlayabilir.
- ✓ Grafik tasarım bağlamında, geleneksel ve dijital yöntemlerin dengeli bir şekilde kullanılmasıyla, öğrencilere geniş bir perspektif kazandırılabilir. Bu, öğrencilerin sadece tek bir teknikle sınırlı kalmayıp, farklı yaklaşımları değerlendirme ve uygulama becerilerini geliştirmelerine olanak tanır.
- ✓ Tünel kitap projelerinin daha geniş bir zaman diliminde gerçekleştirilmesi, öğrencilere daha fazla araştırma ve tasarım süresi tanıyarak daha derinlemesine ve kapsamlı projelerin gerçekleştirilmesine olanak sağlayabilir. Bu, öğrencilerin proje sürecinde daha fazla yaratıcılık ve özgünlük sergilemelerine imkan tanır.
- ✓ Karışık tekniklerle şekillendirilen tünel kitap projelerinin, gelecekteki uygulamalarda tamamen dijital olarak da denenmesi önerilmektedir. Bu yaklaşım, öğrencilere dijital becerilerin yanı sıra geleneksel sanat becerilerini de geliştirme konusunda olanak sağlar ve modern teknolojilerin sanat pratiği içinde nasıl kullanılabileceğini keşfetmelerine yardımcı olur.
- ✓ Tünel kitap projelerinde, katmanların sadece bir yüzeyini kullanmak yerine, arka yüzeyin de değerlendirilmesi önerilmektedir. Bu, öğrencilerin proje alanını genişletirken daha fazla derinlik ve detay eklemelerine olanak sağlayabilir ve tasarımın daha kapsamlı bir biçimde incelenmesine imkân tanır.

KAYNAKÇA

Avşar, H. (2022). Hayal Gücünün Sınıf Öğretmenliği Mesleğinde Kullanılmasına İlişkin Bir Öz İnceleme, Yüksek Lisans, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya.

Bulduk B. (2010). The relationship of the traditional drawing education with technology and graphic design. *Procedia Social and Behavioral Sciences*. 0 Published by Elsevier Ltd, 2019–2023

Ermiş İpek, S. (2023). Sözlü ve Yazılı Dile Eşlik Eden İllüstrasyonun Geleceği ve Yapay Zekâ. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (34), 168-185. DOI: 10.29000/rumelide.1317066.

- Evans, P. & Thomas, M. (2008). "Exploring the Elements of Design". New York: Delmar Cengage Learning.
- Gedik, M. B. (2017). Grafik Tasarımda İllüstrasyonun Afiş Tasarımı Üzerinden İncelenmesi, Yüksek Lisans, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Kara, C. (2013). İllüstrasyon öğreniminde deneysel yaklaşımın önemi ve öneriler. Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi 6.Uluslararası öğrenci Trienali, konferans makalesi
- Khoiriyah, A. J. & Husamah, H. (2018). "Problem-based learning: Creative thinking skills, problem-solving skills, and learning outcome of seventh grade students." JPBI (Jurnal Pendidikan Biologi Indonesia), 4(2), 151-160
- Lin, Y.-S. (2011). "Fostering creativity through education-a conceptual framework of creative pedagogy. *Creative Education*", 2(3), 149–155.
- Logan, C. (2006). "Circles of practice: educational and professional graphic design", *Journal of Workplace Learning*, Vol. 18 No. 6, pp. 331-343.
- Nolte-Yupari, S. T. & Jones, R. B. (2020). "Tunnel Book Narratives: Telling Stories of Microaggressions". ,73(1), 48. DOI: 10.1080/00043125.2019.1678219
- Onur, D. & Zorlu, T. (2017). "Yaratıcılık Kavramı ile İlişkili Kuramsal Yaklaşımlar", İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 6, 1535- 1552
- Öztürk, Ş. (2004). Eğitimde yaratıcı düşünme, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, (18), 77-84.
- Ratri ve Sihombing. (2021). Gender Perspective in Design and Illustration of Children's Books. (Case Study in Biographical Children's Books of Influential Female Figures in Indonesia) *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*.
- Sawyer, R.K. (2003). Group creativity. Music, theatre, collaboration. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.